

Rolf Gustafsson
Stadsmiljö
08-508 261 95
rolf.gustafsson@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2007-04-03

Dag- och nattservice på innerstadens gator. Återremiss.

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner denna redovisning samt beslutar att ändra parkeringsreglerna för dag och nattservice enligt kontorets förslag.

Magdalena Bosson

Ted Ell

Sammanfattning

År 2001 beslutade gatu- och fastighetsnämnden att uppdra åt gatu- och fastighetskontoret att på försök införa gatuservice på dagtid för att härigenom utöka parkeringsmöjligheterna nattetid för boende. Försöket startade i februari 2002 inom Norrmalms stadsdel.

Försöket visade att det fanns ett antal problem med att flytta gatuservice från natt till dag. I första hand försämrades framkomligheten för vinterväghållningens och barmarksrenhållningens maskiner främst pga den dåliga efterlevnaden av parkeringsregeln trots extra information och intensifierad övervakning. Detta innebar att ökade resurser från parkeringsvakterna krävdes och med detta ökade kostnader. Positivt var de boendes ökade möjligheter att hitta parkeringsplats och minskat buller nattetid. En konsult fick i uppdrag att mer ingående studera dag- och natt-

Bilaga 1: Karta Kungsholmen

Bilaga 2: Karta Norrmalm

Bilaga 3: Karta Östermalm

Bilaga 4: Karta Västra Södermalm

Bilaga 5: Karta Östra Södermalm

Bilaga 6: Återremissen

serviceproblematiken. Resultatet har redovisats i konsultföretaget Tyréns utredning "Konsekvenser av dagservice".

De allvarligaste nackdelarna är färre tillgängliga p-platser för besökande och affärskunder dagtid, orolig arbetsmiljö för maskinförare och servicepersonal och ökad risk för olyckor med arbetsfordon, men också ökade kostnader för drift- och underhållsarbete samt risk för sämre kvalitet.

Kontoret har med anledning av konsultrapportens slutsatser och i samråd med berörda stadsdelsförvaltningar upprättat ett förslag till dagservicegator, som framför allt omfattar mindre trafikerade gator i rena bostadsområden. Gator som inte lämpar sig för dagservice, är gator med mycket trafik och med många affärer samt restauranger som har uteserveringar.

Det är inte minst av pedagogiska skäl angeläget att samma klockslag för parkeringsförbuden tillämpas i hela innerstaden. För dagservice föreslås parkeringsförbud kl. 09-15 en dag i veckan och för nattservice parkeringsförbud kl. 00-06 en natt i veckan.

Att indela dagservicebeslutet i tre perioder, som det föreslagits i återremissen från trafik- och renhållningsnämnden, anser trafikkontoret vara mindre lämpligt. Det blir svårt för entreprenörerna att praktiskt klara en uppstyckning, det blir dyrare att sköta driftverksamheterna och inte minst, det blir mycket rörigt för användarna, om varje gata eller gatudel har olika tider.

Det tidigare förslaget har varit på remiss hos berörda stadsdelsförvaltningar och även nämndbehandlats i fyra av stadsdelnämnderna. Föreslagna justeringar har analyserats och inarbetats i förslaget. Kontoret har dock inte kunnat tillgodose synpunkterna från Norrmalms stadsdelsnämnd att behålla den relativt omfattande dagservicen på vissa huvudgator i Vasastaden.

I kontorets förslag redovisas nuvarande dagservicegator med grön färg. Nya daggator och tillkommande daggator efter återremissen redovisas med blå färg. Daggator som föreslås bli nattgator, redovisas med röd färg. Ovanstående förslag med respektive färgmarkeringar redovisas på bilagorna 1 tom 5. Alla övriga gator behåller sin tidigare nattservice.

Enligt återremissens beslut har trafikkontoret ändrat Dalagatans indelning enligt förslaget.

Sammantaget innebär förslaget ett stort ökat antal dagservicegator.

Givetvis måste trafikkontoret kontinuerligt arbeta med att förbättra informationen angående p-verksamheten tex via biljetten och biljettautomaten. Kontoret måste löpande se över att inte andra begränsningar t ex överflödiga lastzoner hindrar ett maximalt utnyttjande av p-platser.

Bakgrund

Gatu- och fastighetsnämnden beslutade den 11 september 2001 att uppdra åt gatu- och fastighetskontoret att på försök införa gatuservice dagtid inom tre områden på Norrmalm för att härigenom underlätta för boende att finna parkeringsplatser nattetid. En redovisning av försöket lämnades till nämnden 2004-04-27. Av redovisningen framgår att framkomligheten för vinterväghållningens och barmarksrenhållningens maskiner försämras främst pga den dåliga efterlevnaden av parkeringsreglerna. Detta drar på sig ökade resurser och kostnader för parkeringsövervakningen. På den positiva sidan står de boendes ökade möjligheter att hitta parkeringsplats och minskat buller nattetid. Kontoret ansåg dock att det behövs ytterligare analyser av försöket och effekterna av service på dagtid.

Efterhand har det även införts dagservicegator på södra och västra Kungsholmen.

Sedan tidigare finns även dagservice inom innerstadens ytterområden i Hjort-hagen och Ekhagen, på Stora och Lilla Essingen samt på Reimersholme och runt Helgalunden på Södermalm.

I tjänsteutlåtande daterat 2004-04-07 redovisas en skrivelse från gatu- och fastighetsborgarrådet Jan Valeskog (s) som ansåg att många parkeringsplatser skulle kunna tillskapas genom att förlägga gatuservicen på dagtid i innerstaden istället för nattetid.

I nämndbeslutet från 2004-05-18 önskade gatu- och fastighetsnämnden ytterligare analys av konsekvenserna av att införa gatuservice på dagtid i större delen av Stockholms innerstad, främst av konsekvenserna för; ekonomi, miljö, trafik-säkerhet, tillgänglighet och framkomlighet.

Konsultföretaget TYRÉNS fick i uppdrag att utreda detta. Utredningen färdigställdes oktober 2005.

Analys och konsekvenser

I utredningen lämnades följande synpunkter på konsekvenserna vid en tillämpning av dagservice inom hela innerstaden:

Kostnader: Ökade kostnader för barmarksrenhållning, vinterväghållning och belägningsunderhåll med minst 10 mnkr per år. En viktig komponent är väsentligt ökade körtider i samband med snöbortforsling. Övervakning av servicedag tar större resurser i anspråk än övervakning av servicenatt pga att fler parkerar fel. Även flyttning av fordon tar betydligt större resurser i anspråk vid servicedag än vid servicenatt framför allt pga den tätare trafiken.

Kvalitet: Övervägande en sämre kvalitet på genomförda driftåtgärder.

Miljöpåverkan: Totalt sett blir förändringarna av luftkvaliteten marginella, mindre buller för boende nattetid men ökade störningar för uteserveringar, då arbete utförs dagtid.

Arbetsmiljö: Vid arbete dagtid oroas maskinförarna av ökade risker att köra på oskyddade trafikanter. Många aktörer är i rörelse och parkeringsvakternas arbets-situation upplevs som stressig med en ökad konfliktrisk och en hårdare attityd från bilisterna.

Trafiksäkerhet: Störst inverkan på trafiksäkerheten har troligen den ökade risken för olyckor dagtid mellan arbetsfordon och övriga trafikanter och gående. Risken att köra på barn och andra oskyddade trafikanter är större dagtid, vilket berör all driftverksamhet.

Trafikanter syns dåligt från stora arbetsfordon. Detta är både ett trafiksäkerhetsproblem och ett arbetsmiljöproblem.

Framkomlighet: Med dagservice ökar antalet tillgängliga parkeringsplatser under natten men minskar under dagen. Det ger ökad söktrafik dagtid, men minskad söktrafik kvällar och nätter. Ökad söktrafik dagtid, har negativ påverkan på framkomligheten.

Det långa tidsintervallet 09-15 medför att p-platserna inte är tillgängliga för parkering dagtid, under 6 timmar. Under nattetid är tidsintervallet också 6 timmar, men trafiken är inte rörlig på samma sätt, vilket resulterar i mindre irritation över att p-platser står tomma under perioder då gatu- och driftarbete inte utförs.

Slutsatser: Det finns inget entydigt svar på om dag- eller nattservice är att föredra. Vid val av servicetid innebär dagservice att boende prioriteras före besökande och verksamma.

Service av gaturummet behövs, antingen under dag eller natt. De största fördelarna med dagservice upplever boende i innerstan som ges fler parkeringsplatser och upplever mindre bullerstörning under nätterna. De allvarligaste nackdelarna är färre tillgängliga p-platser för besökande och affärskunder dagtid, orolig arbetsmiljö för maskinföre och servicepersonal och ökad risk för olyckor med

arbetsfordon, men också ökade kostnader för drift- och underhållsarbete samt risk för sämre kvalitet. Att indela dagserviceförbudet i tre perioder, som det föreslagits i trafik- och renhållningsnämndens beslut, anser trafikkontoret vara mindre lämpligt. Det blir svårt för entreprenörerna att klara en uppstyckning, det blir dyrare att sköta och inte minst det blir mycket rörigt för användarna, där varje gata eller gatudel har olika tider.

Mot denna bakgrund har trafikkontoret i samråd med berörda stadsdelförvaltningar, som har stor erfarenhet av gatudrift under senare år, upprättat ett förslag till lämplig fördelning av gator i innerstaden för dag- respektive nattservice. Dagsservicens p-förbudstid har förkortats 1 timma, till kl 15.

Nattservice: P-förbud 00-06 en natt i veckan.

Dagservice: P- förbud 09-15 en dag i veckan.

I nu redovisat förslag, illustreras befintliga dagservicegator med grön färg och nya föreslagna dagservicegator inklusive tillkommande gator efter återremissen, redovisas med blå färg. Befintliga daggator som föreslås ändras till nattservicegator redovisas med röd färg, se bifogade kartbilagor 1-5.

Stadsförvaltningarnas synpunkter

Trafikkontoret har med anledning av återremissen haft möte med berörda stadsdelsförvaltningar. Samtliga tillstyrker kontorets nya förslag. Här har ett flertal nya dagservicegator tagits fram av stadsdelsförvaltningarna och som nu redovisas tillsammans med tidigare föreslagna dagservicegator. Förslaget innebär en stor utökning av dagservicegator över hela innerstaden mot nuläge. Ett fåtal större gator på Kungsholmen och i Vasastaden, går från dag- till nattservice, se senare motiven för denna ändring.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret anser att det är att föredra om hela innerstaden har enhetliga principer och en enhetlig tid för dagservice. Enkla och tydliga regler underlättar för alla och inte minst för trafikanterna och minimerar risken för eventuella missförstånd.

Att bedriva parkeringsövervakning på servicedag kräver att betydligt större resurser tas i anspråk än för motsvarande servicenatt. Det gäller i synnerhet gator

med omfattande affärsverksamhet. För att underlätta för både besökande och personal bör dagservice endast tillåtas på bostadsgator.

Trafikkontoret vill understryka att övervakning på servicedagar prioriteras. Erfarenheter från fältet visar att det är främst besökande, vilka inte bor i innerstaden, som behöver utföra ärenden hos t.ex. någon näringsidkare vid gatan som står felparkerade. När det råder servicedag på gatan blir det svårt att hitta en lämplig parkeringsplats i närheten. Dessutom kan de som innehar nyttodispens parkera två timmar på parkeringsförbud, vilket ytterligare försvårar övervakningen.

Mot bakgrund av ovanstående vill kontoret framhålla att dagservice endast bör tillåtas på rena bostadsgator, inte på gator med omfattande affärsverksamhet och med hög trafikintensitet eller busstrafik. Dessutom är det väsentligt att samma tidsintervall för dag- resp. nattservice tillämpas inom hela innerstaden. De rödmarkerade gatorna inom Norrmalm och på Kungsholmen, är typiska huvud- eller bussgator som föreslås övergå från dagservice till nattservice.

Förslag tillförändringar.

Sammanfattningsvis föreslår trafikkontoret följande förändringar mellan dag- och nattservicegator och förändrad tid på vissa gator som idag är dagservicegator i innerstaden.

Sdf Kungsholmen: Kungsholmstorg, S:t Eriksgatan (söder om Hantverkargatan) och Fyrverkarbacken föreslås ändras från dag- till nattservice, röd färg, se bifogad karta, bilaga 1. Motivering för dessa ändringar enligt nedanstående.

Kungsholmstorg har mycket hög parkeringsbeläggning dagtid. Runt torget och vid anslutande Hantverkargatan finns affärer, banker och företag som har stort behov att det finns p-platser dagtid.

S:t Eriksgatan har många verksamheter, butiker med behov av varuleveranser, här finns också restauranger som har behov av p-platser dagtid. Det har varit svårt att snöröja och renhålla denna gata dagtid.

I återremissen framhålls att det kan vara omotiverat att ändra Fyrverkarbacken till nattservice.

Fyrverkarbacken används ej av boende, utan för de som arbetar i närområdet. Behovet av p-platser är mycket stort dagtid, medan nattetid är gatan i det närmaste tom på bilar.

Gator som tidigare föreslogs övergå från natt- till dagservice är gator vid S:t Eriks sjukhusområde och vidare efter återremissen gator inom området Drottningholmsvägen, Lindhagensgatan och Essingeleden, blå färg, se bifogad karta, bilaga 1.

Sdf Norrmalm: De tre områdena med nuvarande dagservice, gator med grön färg, behålls med sina yttre begränsningar. De större genomfartsgatorna föreslås ändras från dag- till nattservice, röd färg, är typiska huvud- och bussgator, som absolut inte lämpar sig för dagservice. Se bifogad karta, bilaga 2.

Efter återremissen föreslås ytterliggare gator övergå från natt- till dagservice, blå färg, se bifogad karta, bilaga 2.

Sdf Östermalm: Hjorthagens P-förbud för dagservice föreslås ändras från 02-16 till 09-15. För fem gator i Ekhagen, föreslås tiden ändras från 09-17 till 09-15, grön färg, se bifogad karta, bilaga 3.

Efter återremissen har fyra ytterliggare gator föreslagits få dagservice, gatorna ligger i Starrbäcksområdet, blå färg, se bifogad karta, bilaga 3.

Sdf Maria Gamla stan: Gator som idag har dagservice inom området kring Helga-Lunden och gator på Reimersholme föreslås ändras från 09-17 till 09-15, grön färg, se bifogad karta, bilaga 4.

Gator i Eriksdalsområdet, på Mariaberget och i Bergsundsområdet väster om Långholmsgatan föreslås ändras från natt- till dagservice, blå färg, se bifogad karta, bilaga 4.

Sdf Katarina- Sofia: Katarina- Sofia har idag inga gator med dagservice. I tidigare förslag föreslogs några få gator inom Norra Hammarbyhamnen och även inom Hammarby Sjöstad. I nu redovisat förslag har totalt antalet förslagna dagservicegator flerdubblats, blå färg, se bifogad karta, bilaga 5 samt bifogad karta, bilaga 4, för området runt Mosebacke Torg.

Sommarparkering

I samband med genomgången av dag- och nattservicegatorna kan det vara lämpligt med översyn av befintliga parkeringsplatser som har sommarparkering, vilket infördes 15/6 1994, och där p-förbudet för service ej gäller mellan 15/6-15/8. Detta ger trafikanterna möjlighet att långtidsparkera under sommaren. Det finns åttio parkeringar, med totalt ca 2500 p-platser spridda i innerstaden. Inga negativa synpunkter har inkommit på detta p-system. Kontoret föreslår att detta system även fortsättningsvis skall tillämpas.

Tidpunkt för genomförande

Ovanstående ändringar föreslås införas från årsskiftet 2007-08 eller vid den tidpunkt som är lämplig med hänsyn till pågående entreprenader. Samråd skall ske med andra berörda enheter beträffande lämplig tidpunkt. Förslaget bör dock vara genomfört senast 2008-11-01.

Trafikkontorets förslag till beslut

Kontoret föreslår att Trafik- och renhållningsnämnden godkänner denna redovisning och uppdrar åt kontoret att genomföra föreslagna förändringar beträffande parkeringsregler för dag- och nattservicegator.

SLUT